



На підставі проведеного дослідження можна стверджувати, що правильна організація обліку розрахунків з покупцями має вагомe значення, оскільки не лише сприяє підвищенню швидкості завершення кругообігу оборотних коштів та переходу їх із товарної форми в грошову, але й створює необхідні умови для своєчасної оплати за придбані товари чи послуги.

Висновки. Отже, дослідивши існуючий стан обліку розрахунків з покупцями і замовниками підприємств, стверджуємо, що у сучасних умовах господарювання велика кількість підприємств та організацій перебувають у скрутному становищі, маючи досить велику проблему неплатежів. Розрахунки з покупцями й замовниками – один із необхідних складників розширеного відтворення, для нормального забезпечення якого необхідне постійне спостереження за його перебігом, що досягається шляхом аналізу розрахункових операцій підприємства

Враховуючи стан економічного розвитку країни та недосконалість нормативного забезпечення бухгалтерської служби українських підприємств, наголошено на необхідності постійних знань і розуміння усіх нюансів ведення обліку розрахунків з покупцями і замовниками, вміння швидко орієнтуватись у ситуації та обирати найбільш правильне рішення, що в подальшому сприятливо вплине на економічний стан суб'єкта господарювання.

Література.

1. Кияшко О. М. Облік та аналіз дебіторської заборгованості в системі управління підприємством. Автореф. дис. канд. екон. наук : спец. 08.00.09 – бухгалтерський облік, аналіз та аудит. Київ, С.2011. 21.
2. Камінська Н.П. Механізм управління дебіторською заборгованістю. Збірник наукових праць студентів НУК. Миколаїв: НУК, 2015. № 1. С.188–192.
3. Одношевна О. О. Шляхи вдосконалення процесу управління дебіторською заборгованістю. Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського. 2015.
4. Романченко Г.С. Методика й організація обліку та аналізу розрахунків з покупцями і замовниками. Соціально-економічний розвиток України на поч. ХХІ ст. Збірник доп. 78 Наукової конференції студентів КНЕУ. К., 2012. С. 270—272.
5. Сливка Я.В. Актуальні питання щодо обліку розрахунків з покупцями та замовниками: систематизація поглядів. Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки. 2010. № 2. С. 178—182.
6. Городянська Л. Особливості організації обліку дебіторської заборгованості на підприємстві. Бухгалтерський облік і аудит. 2007. № 6.



УДК 338.439:339.564

УКРАЇНСЬКИЙ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИЙ ЕКСПОРТ: НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ

UKRAINIAN AGRICULTURAL EXPORTS: DIRECTIONS OF DEVELOPMENT

**МИРГОРОД А.В., здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти*
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка**

У статті визначено роль аграрного сектору для розвитку економіки України, визначено місце України на світовому ринку агропродовольчої продукції. Досліджено основні зміни, що чекають на розвиток світового

* Науковий керівник – Бабан Т.О. к.е.н., доцент

сільського господарства, які, в свою чергу, вплинуть на функціонування вітчизняного аграрного сектору.

Ключові слова: зовнішня торгівля, експорт, сільське господарство, світовий ринок, глобалізація.

The article defines the role of the agricultural sector for the development of Ukraine's economy, defines Ukraine's place in the world market of agri-food products. The main changes awaiting the development of world agriculture, which, in turn, will affect the functioning of the domestic agricultural sector, are studied.

Key words: foreign trade, export, agriculture, world market, globalization.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Продовольча безпека завжди була, є і залишається пріоритетною для будь-якої держави. Для України сільське господарство не лише є основою продовольчої безпеки, але може забезпечити їй певну економічну безпеку. Підвищення ефективності та стабільності розвитку сільського господарства загалом є однією з найбільш вагомих у системі розвитку економіки, адже від нього залежить функціонування інших галузей, зокрема: хімічної, фармацевтичної, хлібопекарської, консервної, кондитерської та інших галузей.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання визначення перспектив інтеграції сільського господарства України до світового аграрного ринку досить багатогранні та багатоаспектні. Вони поглиблено вивчаються українськими науковцями та широко представлені в економічній літературі. Так, Ю.О. Лупенко окреслив напрями економічних досліджень з питань міжнародної інтеграції аграрного сектору української економіки. Г.С. Тимофієва у своїх дослідженнях зосереджує увагу на сучасному включенні аграрного сектору України у світовий процес глобалізації, визначає основні види аграрної продукції, експорт яких впливає на місце України на світовому ринку. Н.А. Карасьова визначила перспективні напрями розвитку експорту в аграрному секторі України. Значну увагу дослідженню проблематики та перспектив експорту аграрної продукції приділено в наукових публікаціях таких вітчизняних науковців як Ю.Е. Губені, Б.Г. Базилюка, В. Сіденка, І. Бережнюка, А.С. Гальчинського, О.А. Корнієвського та ін. Слід зазначити, що обговорення економічних вигод і загроз від такої співпраці на фоні економічної і політичної ситуації, яка динамічно змінюється, не втрачає свої актуальності.

Формулювання цілей статті. Метою статті є визначення сучасних тенденцій у експорті аграрної продукції України та перспективних напрямків його розвитку.

Виклад основного матеріалу дослідження. Зовнішня торгівля відіграє важливу роль в економіці України, та аграрного сектору зокрема, адже більше половини ВВП галузі направляється на експорт. Таке суттєве збільшення обсягів експорту, відповідно, посилення позицій України на світових ринках сільськогосподарських продуктів потребуватимуть активного розвитку її експортного потенціалу, підвищення ефективності зовнішньої торгівлі та конкурентоспроможності сільського господарства, нарощування співробітництва з різними країнами світу, що входять до складу різних регіональних економічних угруповань.

Український сільськогосподарський сектор є, з одного боку, самодостатньою галуззю народного господарства (він годує країну), а, з іншого боку, експорт сільгосппродукції є ключовим для економіки, одним з найважливіших джерел наповнення держбюджету, а також припливу валюти. Тому експорт продукції сільгоспвиробництва, поряд з експортом промислових товарів і послуг, так важливий для економічного розвитку України.

За період січень-вересень 2019 року експорт продукції аграрної галузі склав 15775,6 млн дол. США, що на 21,5% або 2 795 ,9 млн дол. США більше, ніж за відповідний період 2018 року. Основними експортними товарами залишаються зернові культури – близько 40% у структурі аграрного експорту, олії – 21%, залишки і відходи харчової промисловості – 6,7%. До п'ятірки найбільших країн-імпортерів української сільгосппродукції відносяться Китай (8,6%), Єгипет (7,5%), Нідерланди (7,1%), Індія (7,1%), Туреччина (6,7%).

За період травень 2018 року – квітень 2019 року, Україна увійшла в трійку найбільших експортерів сільськогосподарської продукції в Європейський Союз, продавши йому аграрної продукції на 6,3 млрд євро. Це означає, що за обсягами зростання експорту аграрної продукції в країни ЄС в травні 2019 року Україна посіла перше місце в світі.

Для продовження успіхів і надалі, необхідно оцінити світові тенденції, які світові тенденції



розвитку щодо експорту сільськогосподарського виробництва, можуть вплинути на український агросектор в майбутньому, що необхідно знати про майбутнє, щоб зберегти позитивну динаміку експорту сільгосппродукції.

Головною загрозою світовому сільському господарству в майбутньому, є глобальне потепління. Однак у світі цей вплив буде нерівномірним. У південних, низькоширотних країнах, зміни будуть дуже негативними, що позначиться у них на зниженні врожайності аграрних культур.

Зміни клімату будуть там такими великими, що навіть можуть викликати проблеми з продовольчою безпекою в цих країнах. Однак, при цьому потепління позитивно позначиться на вегетаційному сезоні в країнах, розташованих у високих широтах. Численні прогнози вказують на те, що воно буде мати негативні наслідки для Індії, країн Африки на південь від Сахари і Південної Азії. Однак глобальне потепління переважно сприятливо вплине на Північну Америку, деякі райони Південної Америки (наприклад, Чилі), Східну Європу (наприклад, Україна) і Центральну Азію. Гряде концентрація міжнародних сільськогосподарських ринків – в умовах кліматичних змін основний обсяг експорту буде припадати на меншу кількість регіонів.

Значить Україна в майбутньому може і повинна значно наростити обсяги експорту продовольства на світові ринки. І це хороша новина. Прогнози аналітиків говорять про те, що вже в 2040-2050 роки відбудеться зниження сільгоспвиробництва в світі, при цьому зростуть ціни на продукцію агросектору. Тому вже порівняно скоро, торгівля сільськогосподарською продукцією в світі може дуже сильно змінитися, відбивши в своєму розвитку вплив зміни клімату на сільське господарство в країнах з різним географічним положенням.

У зв'язку з цим, Україна, швидше за все, повинна бути в числі тих, хто виграв від глобального потепління. Тоді український сільськогосподарський експорт стане засобом поставки продовольства в регіони, постраждалі від глобального потепління, і це буде розв'язанням проблем падіння сільгоспвиробництва в цих країнах з вигодою для нашої країни.

Висновок. Якщо українські аграрії хочуть і далі нарощувати обсяги сільськогосподарського експорту, то завданням вже найближчого часу є підготовка до того, щоб не упустити шанси, які дають глобальні зміни клімату, і здійснити всі назрілі реформи агросектора, щоб в майбутньому нарощувати обсяги виробництва, скорочувати витрати, стимулюючи малих та середніх товаровиробників, дрібні сімейні фермерські господарства впроваджувати новітні інноваційні методики від точного землеробства, аж до організації міських ферм.

Література.

1. Наконечна К. В., Якубовська Я. В., Експорт сільськогосподарської продукції України в умовах функціонування Зони вільної торгівлі з ЄС. URL.: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/12_2018/98.pdf
2. Патица Н. І. Напрями та перспективи інтеграції сільського господарства України у світовий аграрний ринок. Науковий вісник Ужгородського національного університету: Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство». 2019. Вип. 23. Ч. 2. С. 53-60. URL.: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/23_2_2019ua/12.pdf
3. Росола У. В. Сучасний стан ринку сільськогосподарської продукції. Науковий вісник Мукачівського державного університету: Серія Економіка. 2017. Випуск 2(8). С. 46-50. URL.: <http://dspace.msu.edu.ua:8080/jspui/bitstream/123456789/1367/1/2-8-2-2017-7.pdf>
4. Чи може Україна продовжувати нарощувати експорт. URL.: <https://www.ukrinform.ua>

